No. 2016 Zaterdag 2 September 1922. 39ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Brionplein Overzijde.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Dr. Frederik van Eeden over het Katholicisme.

Na zijn overgang tot de Katholieke Kerk heeft dr. Fred. van Eeden talrijke sarcastische en schimpende brieven ontvangen van lieden, die zich ergerden over zijn toetreden tot de Katholieke Kerk. Dezen en anderen stond hij in „De Amsterdamer" (de Groene) als volgt te woord:

Nadat een onbescheiden blad, bij wijze van proefballon, het half-juiste berichtje in de waereld zond omtrent mijn toetreding tot de Kerk, kreeg ik vele brieven van mij geheel onbekenden om mij te hoonen of te prijzen, te waarschuwen of geluk te wenschen, beter in te lichten of goeden raad te geven. Het is mij natuurlijk niet mogelijk, op al die correspondentie in te gaan, maar een overzicht kan ik ervan geven en dat schijnt mij wel interessant.

Een curieus verschijnsel is, dat er zooveel anoniemen bij zijn en dat al die anoniemen staan aan de contra zijde. Wat beteekent dat? Is het angst, dat ik hun naam openbaar zal maken? Wat voor pleizier zou ik daarin kunnen hebben? En wat voor overtuigingskracht zit er in de onderteekening met twee kruisjes, of „namens velen", of anonymus?

Hoe kunnen menschen zoo onnoozel zijn om daarvan succes te verwachten? Aan de contrazijde staan ook eenige kwartaalschrijvers, half waanzinnigen of querulanten, zooals ieder publicist ze kent. Dan zijn er een paar renegaatpriesters, wier brieven droevig en niet zonder bitterheid zijn. Ik geloof, dat de meesten, ondanks goeden wil, overwonnen zijn door hartstocht. Dat zij hun hooge roeping opgaven, hun gelofte schonden, is eigenlijk niet zoo erg als dat zij de gelofte aflegden zonder sterke en diepe overtuiging en zonder voldoende zelfbeheersching. Nu ergert het hun als leeken tot het geloof worden getrokken, dat zij, de gewijden, roekeloos verwierpen.

De eenvoudigste, prettigste brieven zijn natuurlijk wel de hartelijke gelukwenschen door personen, die al vele jaren het voorrecht genooten lid van de Katholieke Kerk te zijn, hetzij geboren en opgevoed in dat geloof, of wel — en dat zijn de mooisten — er toe overgegaan op volwassen leeftijd.

De eenige min of meer komieke figuur was een protestant, die bij zijn gelukwensch de attentie verzocht voor zijn mooie bijbeluitgave. „Mooi en niet duur. Werkelijk een koopje."

Er zijn bij de pro's ook orthodoxe hervormden, die zich oprecht verheugen, ondanks ons geloofsverschil, dat ik door deze toetreding tot de Roomsch Katholieke Kerk zoo krachtig uiting heb gegeven aan mijn religieuze gezindheid.

Contra's zijn er natuurlijk veel meer en de lectuur is minder verkwikkend. Een vinnige dominee zegt omtrent mijn besluit:

„Het is niet een daad van uw geweten, niet een „ik kan niet anders". Het is een toegeven aan uw lijdelijk mysticisme, uw wekelijk sentiment, uw wazige dweeperige artistiekerigheid."

Maar deze zelfde vriendelijke psycholoog, die zoo goed de roerselen mijns harten meent te kennen, zegt verder:

„het eenige wat u noodig hebt is een volmaakte overgave aan God".

Nu, dat zegt men aan mijn kant ook. Zou ik dominee daar misschien nog eens ontmoeten?

Ik zal mijn lezers niet lang bezig houden met hetgeen mij door de ongenoemden is geschreeven. Een vindt mij wegens mijn geestelijke afdwalingen reeds lang een verlooren man; een ander zegt geërgerd te zijn door wat hij noemt de poppenkasterij, de grootste reclame-bedriegerij, pure ijdelheid, enz.

Het komt mij voor, dat dit verwijt van ijdelheid en lust tot reclame, dat mij juist door de onhebbelijksten het sterkst wordt aangewreeven, vooral toont, dat de ongenoemde schrijver zelf aan die driften onderhevig is. Als hij, zooals ik, elke openbare behandeling van deeze intieme zaken uiterst pijnlijk vond, dan zou hij de neiging daartoe niet in een ander veronderstellen. De gedachte, dat ik er pleizier in zou hebben, veel genoemd te worden en gerucht te maken kan alleen opkomen bij iemand, die dat pleizier begrijpt en aan die neiging lijdt.

Nu zal ik uit de „Contra"-schrijvers een keus doen en den brief beantwoorden van een mij geheel onbekenden, wiens opmerkingen mij zooveel genoegen deeden, dat ik den schrijver voor mijzelve reeken tot „Pro", hoewel hij zich zeer bescheiden toont in zijn oordeel.

Ik zal hem met een nummer aanduiden, als No. 30, en de opmerkingen, die hij maakt, waar ik er kans toe zie, duidelijk trachten te beantwoorden. Daardoor worden ook veelen van de andere contra-gezinden tegelijk beantwoord.

Ik laat nu het woord aan No. 30

„De Kerstdagen las ik uw „Roode lampje", beide deelen; ik heb nu veel beter begrepen en moet u zeggen dat dit werk mij zeer getroffen heeft door zijn eenvoudige en oprechte uitingen. Ik heb den laatsten tijd weinig boeken gelezen, die mij dagen lang reeds in zulk een gelukkige en rustige stemming brachtten als dit werkje en daardoor ook in zulk een gelukkige Kerststemming. Bij de leezing was het me, of ik een doodgewaand lichaam levend zag, met een diep gevoel van de schoonheid en alomvattende, krachtdadige goedheid eener Ecclesia Sancta. Een heerlijke droom die ik zelf wel had, wanneer ik, eenzaam mensch, wonende in Keulen, het Duitsche Rome genoemd, soms een der Katholieke kerken betrad, waar het zoo rustig en stil was en de Godslamp als een heerlijk symbool stil sprak tot mijn wezen. Dan dacht ik vaak, wat zou het heerlijk zijn wanneer dat kon zijn: een werkelijke alomvattende Katholieke Kerk.

Laat mij hiertusschen voegen, dat ik van mijn boekje geen schooner succes kon verwachten dan hetgeen hier bereikt is. Het is geen ijdelheid, dat mij hier doet spreeken maar innige dankbaarheid, dat ik zulke zeegenrijke gedachten heb kunnen opwekken.

„En nu rees veel sterker bij het licht van uw Lampje de vraag: kan dat nu wel zijn? met deze machtige kerkorganisatie? en zou dat werkelijk zoo schoon kunnen worden?

„Ik vond uwe uiteenzetting omtrent de drie tendenzen o. a. zeldzaam mooi klaar en eenvoudig. De eerste dagen na de lezing had ik genoeg aan de zuivere schoonheid van het werk alleen, nu rijzen echter de vragen in mijn ziel, en ik denk, dat er velen zullen zijn, die dergelijke vragen tot u zullen richten. Ik hoop, dat u mij niet te onbescheiden zult vinden, maar ze staan in verband met uw vroegere uitingen. Ieder mensch is een groeiend wezen en zoo is in uw werk natuurlijk ook groei, verinnerlijking. Enkele dingen toch vragen voor mij verheldering, voornamelijk dit: hoe staat gij bij uw overgang tot het Katholicisme thans ten opzichte van het maatschappelijk vraagstuk? Staat u nog op het standpunt van het Communisme van G. G. B., of is uw inzicht gewijzigd ten opzichte van den aard van het kapitalisme? Ik zou graag van u willen weten: denkt u, dat het mogelijk is de Roomsch Katholieke organisatie zoo te veredelen, dat zij de richtende en leidende kracht zal worden, ook in de maatschappelijke vormen van samenleving?"

Mijn anwoord aan No. 30 is een onmiddelijk en stellig „ja". Ik voel, dat ik niets hoef terug te nemen van mijn staatkundige inzichten en ik ben overtuigd, dat de Roomsch Katholieke Kerk reeds de richtende en leidende kracht is, al zal er individueel onder hare volgelingen nog veel gezondigd worden. Mijn politieke overtuiging durf ik nu reeds zoo vast neerschrijven, omdat ik volle zekerheid gevoel, dat die overtuiging in harmonie is met de Christelijke Geloofsleer der Kerk. Ik vrees geen conflicten, maar natuurlijk zou ik zwijgen, wanneer het onwenschelijk werd geacht er over te spreken. De waarheid in mij kon daardoor niet aangeraakt worden, daaraan kan alleen God veranderen, en geen mensch. Maar ik zou mij teegenover de Kerk gedragen zooals een verstandig kind zich gedraagt teegenover geëerbiedigde ouders, of een goed staatsburger tegenover zijn overheid.

Nu laat ik 't woord weer aan No. 30.

„Onlangs uw werk „De Blijde Waereld" nog eens overlezende, troffen mij o. a. de volgende zinnen uit de voorrede over de Sociaal Democratie:

De vier Evangeliën worden door Roomsch- en Grieksch-Katholieken, zoowel als door Protestanten ongewijzigd erkend, maar wie ze nu onbevooroordeeld leest, begrijpt niet om welke reden, daar zij lijnrecht in strijd zijn met de beginselen van elk dier kerkgenootschappen, enz....

Daar zij echter aan Jezus' woorden niets veranderden, maar ze alleen uitlegden en verklaarden naar hun geest, kan thans ieder bemerken, hoe Jezus' geest het alom wint van ieder kerkgenootschap".

Waarde no. 30! Uw citaat is voor mij buitengewoon interessant. Vooreerst omdat het aanduidt in welk opzicht ik veranderd ben, omdat ik spreek van „lijnrecht in strijd zijn met de beginselen van elk dier kerkgenootschappen"

Ik voel dit nu als een onwaarheid tegenover de Katholieke Kerk, maar eigenlijk nog meer als een liefdeloosheid. Het maakt gebruik van een schijn en is in werkelijkheid een beleediging. Zulke beleedigingen zou ik zeker nu niet meer uiten en bij een herdruk ook schrappen.

Dat de Kerk aan Jezus' woorden niets veranderd heeft en ze door alle dwalingen en verdoolingen heen zuiver heeft overgeleverd, dat is juist het argument voor de heiligheid en onfeilbaarheid der Kerk. Ondanks alle wangedrag van de individueele leden der kerk, ondanks misdrijven in naam der kerk bedreven, zijn Jezus' woorden volkomen onverminkt in de Kerk door de eeuwen heen gedragen.

Eenige opmerkingen van No. 30 die dan volgen, zal ik liever eerst later beantwoorden, wanneer ik die kwesties nog dieper heb overwogen.

Ik geloof met No. 30 aan een werkelijke gemeenschap der Heiligen, een band, die alle zielen met elkaar tot een groote en onzichtbare gemeenschap tezamen voegt en werkelijk dat tracht te beleeven wat altijd heilig genoemd is. Die gemeenschap zie ik nu in de Roomsche Katholieke Kerk.

„Als organisatie is de Roomsch Katholieke Kerk, en ook de anderen, steeds anti-revolutionnair geweest. Het wetenschappelijk onderzoek heeft altijd te kampen gehad met de kerk. Denkt aan het veruimd inzicht, dat de sterrenkunde ons door onvermoeid zoeken gegeven heeft, en waarvan u zelf in par. 53, tweede deel, een prachtige litanie geeft. Dit was me uit het hart gegrepen en iets dergelijks heb ik vaak zelf gedacht, wanneer ik bv. een politieke vergadering bijwoonde der socialistische groepen. Ik dacht dan vaak, wat zouden die menschen veel stiller, ernstiger en eenvoudiger worden wanneer ze dieper bezinning kregen van cosmische verhoudingen. Hoeveel geharrewar zou ongezegd zijn gebleven en hoeveel partijhartstocht zou tot hooger kracht geleid kunnen worden. En nu denk ik aan u zelf. Wanneer u zulk een verdiept beeld kunt geven van het Katholieke geloof, dan heeft u dit ook kunnen uiten in het vrije strijdperk van den geest, ondanks Rome. „Wistik" heeft tot u gepsroken en ik weet niet, of dat zoo had kunnen zijn als u van jongsaf als katholieke knaap was opgevoed. Het verstand kan ook een vrome tendens hebben meen ik. Plotseling komt me een dichtregel van u te binnen schieten, ik weet niet waar ik ze gelezen heb, maar ik meen ongeveer het volgende:

Het vroom verstand dat geen begoo-
[cheling duldt,
noch der illuzie zinlijke verkwikking,
waarin God niet kan zijn, — draagt
[de verschrikking
van Zijn oneindig duister met geduld,
en weet, door intellects onwrikbare
[schikking,
ook waar God zwijgt, zich van Gods
[macht vervuld".

Ik geloof niet dat er eenige reden is, waarde no. 30! om de genoemde versregels in te trekken of te loochenen. Zoover ik weet en bemerkt heb, verzet de Kerk zich volstrekt niet tegen verruiming van cosmisch inzicht. Trouwens ieder weet wat de astronomische wetenschap aan Katholieken, vooral Jezuïeten, te danken heeft. Ook het worstelen in het strijdperk van den geest is nimmer afgekeurd, wanneer ten minste de geloofsleer daarbij eerbiediglijk werd ontzien. „Wistik" was een aardige kobold, maar hij heeft Johannes toch niet den waren weg kunnen wijzen.

„Ook met het oog op de opvoeding is het, dat ik me afvraag, hoe staat Rome hiertegenover. Kan het zijn, dat zij de missie heeft om de leiding te nemen, die tot ontwikkeling der zielen voert in de nieuwe menschheid?"

Ja juist no. 30! dat is mijn gedachte. Het hangt slechts van onze individueele toewijding en zelfverloochening af.

„En wat denkt ge van het Oosten, Rusland met zijn geweldige worsteling en waar een andere Katholieke kerk inheemsch is? Dit zijn alle vragen, die in mij opkomen, juist omdat ik de laatste jaren ga beseffen. dat de mensch zonder bewuste Godsliefde niet gelukkig leven kan en alleen de tweede tendens de goede richting is."

Het zou mij verwonderen No. 30! als Ruslands vroome en gedweëe kudde niet tot den eenen schaapsstal terug te leiden zou zijn.

„Ook moet ik u eerlijk bekennen dat ik weinig met ruimdenkende en ontwikkelde Katholieken omgang heb gehad, wat ik betreur."

(Die schade is in te halen.)

„Ook moet natuurlijk nawerken een soort antipathie, door geboorte uit een geslacht van protestante voorouders, komende uit het meer nuchtere Noorden van ons land. Persoonlijk ben ik daar boven uit en voel de dorheid en vooral het gebrek aan schoonheid van het Protestantisme. Ik voel mij veel meer katholiek, d. w. z. bewust, dat er een waarachtige religie, die boven de sekten is verheven. Zoo geloof ik ook zeker, dat u een zegenende kracht zult zijn, die én de Kerk meer bewustheid en schoonheid zal geven en aan de andere kant veel andersdenkenden beter en dieper de schoonheid der waarachtige, heilige kerk zult doen gevoelen, die ook ten grondslag ligt aan de tegenwoordige Roomsch Katholieke Kerk."

Hier moet ik bedenkingen maken, no. 30! Uw gedachten zijn vleiend en vervoerend; wie zou niet graag een zeegenende kracht zijn? Maar dat ik de Kerk meer bewustheid en schoonheid zou geven, dat is geheel en al buiten kwestie. Wel zou ik zeer gelukkig zijn, als ik de schoonheid der Kerk dieper kon doen gevoelen, nu ik die zelf zooveel dieper leerde zien.

„Het is echter vooral als zelfstandig en eerlijk denker, dien ik altijd in u gevonden heb, dat ik antwoorden verwacht op vragen, die ik niet in „Het Roode Lampje" beantwoord zag. Op pag. 46 blz. 98 en 99. tweede deel, staat iets dat vooral raakt datgene wat me nog duister is. Daar heeft u het over de monniken en Mammon, dat zij leven, rustig voortleven, van mildheid, die geen mildheid is, omdat het geld vaak bij elkaar geroofd en gestolen is. Zie, Rome is zoo machtig en nu denk ik steeds aan het oude Rome en de eerste Christenmartelaars. De Roomsche

organisatie is ook zoo machtig, en organisatie is een groote factor in de waereld; alles drijft in de richting van internationalisme, de grenzen verzinken, men kan het zien als een strijd tusschen kapitaal en arbeid men kan zich daarop blind staren, zooals zoovelen doen en den onverzoenlijken klassestrijd prediken die nog meer haat in de wereld brengt — en dan ben ik het met u eens; het roode lampje kan slechts antwoord geven, het wenkt vertroostend. Maar deze Godslamp moet branden in een gewijd huis en vergeef me als ik soms twijfel koester, maar dan denk ik, dat de kerk ook vaak leeft bij de gratie van Mammon. In mijn geest zie ik vaak die lichtende gestalte, in Kleine Johannes III, en voel dan een contrast tusschen een lijdenden mensch en de rijkdom der kerken en gewaden en vind nog steeds niet het verband zooals u dat schijnt gevonden te hebben".

Ik heb u geen vergeving te schenken no. 30! ik wacht zelf vergeving voor mijn ruwe uitdrukkingen, die ik nu wel gaarne verzacht zou hebben. Ook mij heeft het leed gedaan, dat de Kerk soms een schijnbaar onverzoenlijke houding aanneemt tegenover een zoo onbepaalbare groep menschen als zij, die heeten het socialisme te vertegenwoordigen, maar ik heb begrepen, dat de Kerk maar èèn groot doel heeft, dat zij onwrikbaar moet nastreven, waar zij tegelijk voorzichtig en standvastig te werk moet gaan. Dat de verzoening komt, staat voor mij vast.

„Er is nog zooveel leed op de wereld en zoo schreeuwend veel onrecht, waarmee de kerk nog zoo samenhangt. Ik zie in mijn geest de Christus nog zoo ver van deze vreeselijk verwarde wereld. Kan daar reeds een zichtbare kerk opbloeien?"

Ja zeker kan dat, No. 30! aan een onzichtbare kerk alleen zouden wij niet veel hebben. Maar verwar vooral niet de verantwoordelijkheid der kerk met die der sterfelijke, voorbijgaande individuën.

„Ik hoop binnenkort uw werk „Jezus' Leer en Verborgen Leven" eens met aandacht te lezen; misschien zal ik dan daaruit nog beter kunnen begrijpen, wat u onder den Christus verstaat; misschien zie ik in Hem uitsluitend nog den lijdenden mensch en minder nog den zegenenden God. In hoofdzaak zijn wij toch allen uit naar een verlosser, die ons vrij maken zal van deze onduldbare, ellendige chaos."

Blijft vertrouwend daar op uitzien, waarde vriend. Mijn boekje, door u genoemd, kan u zeeker licht geeven. In den loop van dit jaar verschijnt het tweede deel, dat u misschien nog meer bevredigen zal. Als gij zoo bijster schimpt op de ondulbare, ellendige chaos, dan bewijst dat wel, dat gij den vrijmakenden Verlosser nog niet in al Zijn goedheid en schoonheid hebt leeren kennen. Mooge deeze zeegen u gegund worden!

Om in in 't vervolg Staking te voorkomen.

Het wetsontwerp tot bevordering van de vreedzame bijlegging van geschillen over arbeidsaangelegenheden en tot het voorkomen van zoodanige (de uitdrukking is van wie weet welken hoofdambtenaar) geschillen is al tamelijk oud, verleden jaar werd er voorloopig verslag over uitgebracht en dezer dagen eindelijk verscheen de Memorie van Antwoord. Oppervlakkig beschouwd zou men zeggen: het is weer een stuk ambtenarij en het kost weer zooveel geld. Deze oppervlakkigheid zal ongetwijfeld wel ijverig worden gepropageerd; wij meenen echter, zonder dat wij het ontwerp volmaakt zullen noemen, dat het verschillende goede elementen bevat, die ernstig overwogen dienen te worden en den doorslag tot de aanneming van het ontwerp zouden kunnen geven. — De zaak is niet nieuw: in Canada en Australië bestaan reeds dergelijke wettelijke bepalingen, in Engeland is reeds in het einde van 1910 een ontwerp ingediend „to establish industrial courts for the purpose of arbitration and investigation in cases of trade disputes" en zelfs in het practische Amerika verklaarde verleden jaar de minister van Arbeid James J. Davis, dat de politiek van het ministerie, ten opzichte van de minnelijke schikking in de nijverheid, zich zou basseeren op het volgende stelsel: De arbeidsconflicten oplossen voordat zij tot uitbarsting komen (stopping labour disputes before they begin). Met het oog daarop zou de minister aan de volksvertegenwoordiging voorstellen, om voor elk der 15 groepen van de voornaamste industrieën een deskundige te benoemen, die tot taak zou hebben als bemiddelaar op te treden, telkens wanneer geschillen tusschen patroons en werklieden ontstaan. Deze ambtenaren zouden naar alle plaatsen gezonden worden, waar hun tegenwoordigheid noodzakelijk zou wezen om arbeidsconflicten op te lossen, voordat zij in het stadium zijn getreden, waarin er voor de partijen niet anders over blijft dan over te gaan tot staking of uitsluiting. De minister zou van de personen, die als bemiddelaar gekozen worden een grondige kennis van de industrie eischen waarin zij hun functie zouden hebben uit te oefenen.

In deze opvatting trekt ons aan, de erkenning van het psychische element dat zich bij zoo menig arbeidsconflict doet gelden. „It is the spirit, not paper systems, which alone can prevent war and reduce the reasons for industrial strike" verklaart Lord Askwith, die in Engeland tal van dreigende stakingen door zijn persoonlijk optreden heeft weten te voorkomen en zijn ervaringen heeft neergelegd in zijn werk. „Industrial problems and disputes" en in de Industrie und Handelszeitung waarschuwde eveneens dr. Dresbach tegen een overdreven „Behörden organismus". Niettemin meenen wij, dat er in ons land en in dezen tijd, met zijn verscherpte tegenstellingen, weinig kans bestaat, dat bij groote stakingen het optreden van één persoon beslissenden invloed uitoefent zegt *De Nieuwe Eeuw*.

De positie en de actie der vrijgestelden (aan weerszijden) is daarvoor een bezwaar. In het ontwerp wordt dan ook niet alleen van rijksbemiddelaars gesproken: er zullen ook facultatief, bemiddelingsraden, scheidsgerechten en des noods enquetie commissies aan het werk gezet worden. Blijft b. v. de minister vestigt hierop de aandacht in de Memorie van Antwoord — bij een der partijen de wil voorzitten om het geschil uit te vechten ondanks alle schade, die zulks voor haar met zich brengt, dan zal de tusschenkomst van den rijksbemiddelaar weinig uitwerken. Er is dan alle aanleiding, om wanneer bij het geschil gewichte gemeenschaps-belangen betrokken zijn, toepassing van equête te overwegen. Zijn beide partijen echter van meening, dat een compromis niet absoluut te verwerpen is, dan kan de tusschenkomst van den rijksbemiddelaar leiden tot voorkoming of tot een aanmerkelijke bekorting der staking of uitsluiting, omdat het zijn taak is te trachten de afgebroken draad tusschen partijen aan te knoopen omdat ieder der partijen, zonder gevaar haar standpunt tegenover de wederpartij te verzwakken, met den rijksbemiddelaar vertrouwelijk overleg kan plegen over het vinden van een procedure welke tot oplossing van het geschil kan leiden. De procedure zal dan geschieden door middel van een bemiddelingsraad of scheidsgerecht, welke instelling mede de taak is van een rijksbemiddelaar. Nu zal er vermoedelijk, tegen de toekenning van bevoegdheden aan den bemiddelingsraad en het scheidsgerecht wel eenig bezwaar worden gemaakt. Willen deze instituten echter iets beteekenen, dan zal men hun toch de noodige gegevens moeten verschaffen om tot een oordeel te komen. Toch begrijpen wij de bedenking, die o. a. geuit is in het Voorloopig Verslag, dat de verzoeningsraad wat al te lichtvaardig zou omgaan met de fabrieksgeheimen.

De minister verzekert wel, dat het begrip fabrieks geheim zeer vaag is en sommigen allicht daaronder zouden willen begrijpen — gegevens omtrent de winsten van een onderneming of een groep ondernemingen, die voor de beoordeeling van de billijkheid der door de arbeiders gestelde looneischen van veel gewicht kunnen zijn, — doch dan make men dáárvoor maar een uitzondering: het gevaar omtrent de vaagheid van het begrip fabrieksgeheim moge van beteekenis zijn, om dáárom het geheele fabrieksgeheim in den verzoeningsraad te openbaren, gaat te ver en zal trouwens het ontwerp een slechte ontvangst bezorgen.

Omtrent het boekenonderzoek is door eenige leden, blijkens het Voorloopig Verslag, reeds opgemerkt, dat dit noodig is of kan zijn voor een deugdelijke beslissing; het kan echter door partijen worden uitgesloten. Ook tegen de enquête zal vermoedelijk bezwaar worden gemaakt, vooral, omdat deze zal kunnen worden ingesteld tegen den wil van partijen en de enquête-commissie de bevoegdheid zal hebben, haar bevindingen te publiceeren. Dit is zóó tegen de in vele kringen geldende opvatting van de vrijheid, dat een krachtige aanval op dit instituut wel niet zal uitblijven. In de memorie van antwoord verzekert de minister, dat de instelling van een enquête slechts in bijzondere gevallen en met beleid zal geschieden. Maar dat het middel zal moeten worden toegepast, wanneer in een bedrijf ongezonde toestanden heerschen, staking en uitsluiting veelvuldig voorkomen, wanneer een staking of uitsluiting in een bedrijf buitengewoon lang duurt, alsook, wanneer een bedrijf wordt stilgelegd, waarvan de goede functioneering voor de samenleving onontbeerlijk is.

De rechtsgrond van een dergelijk ontwerp is niet moeilijk te construeeren; hij is hierin gelegen, dat iedere eenigzins langdurige onderbreking van den arbeid een belangrijke schade toebrengt aan het maatschappelijk belang. Nu is het zeker niet de bedoeling om bij ieder dreigend conflict den rijksbemiddelaar er op uit te sturen: naar onze meening althans zal men zooveel mogelijk de moeilijkheden door partijen zelf moeten laten oplossen. Doch er komen herhaaldelijk gevallen voor, dat partijen van elkaar vervreemden en ten slotte vijandig tegenover elkaar komen te staan; bijv. als de machtskwestie gesteld wordt en de arbeid niet wordt hervat alvorens is voldaan aan bepaalde eischen; of: wanneer een der partijen wel een concessie zou willen doen, doch dit niet durft, uit vrees dat zijn toegevendheid later misbruikt zal worden. In deze gevallen, die vaak oorzaak zijn van den langen duur der stakingen, zal de rijksbemiddelaar goed inleidend werk kunnen doen.

En de kosten? De minister heeft eenige dagen voor de inzending van de Memorie van Antwoord een ontwerp ingediend tot opheffing van de Kamers van Arbeid, die ongeveer f 40,000 kosten. De Arbeidsgeschillenwet zal beneden dit bedrag blijven, vooral door de thans aangebrachte wijziging, dat de enquête wordt beperkt tot geschillen, waarbij ten minste 300 arbeiders zijn betrokken en de schadeloosstelling voor den bemiddelingsraad, het scheidsgerecht of de enquête-commissie facultatief wordt gesteld, terwijl desnoods kan bepaald worden, dat die schadeloosstelling komt ten laste van de partijen, in welker belang de instelling dier colleges geschiedt. In het Voorloopig Verslag is de opmerking gemaakt, dat het eenvoudiger ware, de regeling voor de Kamers van Arbeid uit te bouwen, waarbij dan aan de Kamer een meer uitgebreide bevoegdheid zou kunnen worden gegeven in dien zin, zooals het ontwerp aan de nieuwe organen wil geven. De Kamers van Arbeid zullen echter wel verdwijnen. Ook de commissie voor de bedrijfsorganisatie uit den Hoogen Raad van Arbeid wenscht haar opheffing. Zij hebben haar tijd overleefd; er een geheel nieuwe instelling op te enten zou ongetwijfeld vruchteloos werk geweest zijn.

INGEZONDEN.

Aan den Redacteur van
Amigoe di Curaçao.

Curaçao, 29 Augustus 1922.

Ons Volkslied.

Naar aanleiding van het verslag der vergadering der Jubuleum Commissie en het daarin gelanceerde plan tot het oprichten van een bronzen beeld ter eere van het regeerings Jubilee van Hare Majesteit de Koningin kwam een idee in mij op tot meerdere huldiging en zonder kosten.

Laat ons een beeld oprichten, een mooi, ja zeer mooi beeld, veel mooier dan voor Brion, maar laat ons dat dan doen uit liefde voor onze Vorstin en niet uit een zekere zucht om op Curaçao ook een mooi beeld te hebben.

En hoe dit te doen?

Wel! door eerbied te toonen voor ons volkslied.

Want ziet eens 's Zondagsavonds, wanneer de militaire kapel het programma begint af te werken en het Wilhelmus wordt ingezet. Of eigenlijk ziet gij niets, want er wordt schijnbaar heel wat meer aandacht geschonken aan een step of een danza.

Militairen en politie slenteren in hun zelfde sukkelgangentje voort. Burgers en ook Hollanders doen het zelfde, of staan te praten.

Laat ons een voorbeeld nemen aan onze buren.

Gaat in Amerika en probeer daar eens een hoed op het hoofd te houden, of te blijven zitten, als het volkslied gespeeld wordt. Ge wordt er heel gauw op attent gemaakt en soms op een minder aangename manier.

Ziet in Engeland en zijn koloniën. Daar vindt ge den zelfden eerbied voor het volkslied. En bij ons?

Toen eenigen tijd geleden dezelfde kapel een uitvoering gaf tot stijving der kas, rees, toen het Wilhelmus werd ingezet, de menigte in de zaal als een man op.

Waarom niet dezelfde hulde voor ons volklied 's Zondags avonds? Zou het werkelijk te veel gevraagd zijn om dan een oogenblik stil te staan en het hoofd te ontblooten? Zoo koud is het hier op Curaçao toch niet.

Direct in één keer zal dat niet gaan, maar als nu eens de Hollanders en vooral de leden van het N. V. het voorbeeld gaven als zij tegenwoordig zijn bij de muziekuitvoering en ook

Wat Iedereen lezen mag.

Een drama op zee.

De Fransche vijfmaster „France", op weg van Noumea (Nieuw-Caledonië) naar Londen, is 100 mijl uit de kust op een rif geloopen. Draadlooze seinen werden opgevangen te Brisbane en door een Canadeesch regeeringsvaartuig, dat antwoordde:

„Wij zijn 220 mijlen van u af. Houdt u dapper. Wij komen zoo snel mogelijk."

Een tweede opgevangen boodschap meldde, dat de „France" dreigde een totaal wrak te worden en dat de veiligheid der bemanning gevaar liep. Het Canadeesche schip antwoordde:

„Wij komen. Onze stokers doen wat ze maar kunnen. Sinds wij uw eerste bericht ontvingen, hebben wij 60 mijl afgelegd en vóór Donderdagmiddag 12 uur zullen wij bij het wrak zijn."

De bark seinde toen weer:

„Wij bidden om het daglicht. Groote zeeën breken op het rif en beschadigen het schip. Allen aan boord hebben een hel van een nacht doorgebracht. Vallende stukken hout hebben het leven der bemanning in gevaar gebracht, toen die op het dek aan het werk was. Twee onzer masten zijn weggerukt."

Toen het te hulp snellende schip nog 100 mijlen ver was, ontving het nogmaals bericht van het wrak:

„Wij waardeeren uw stiptheid, maar zijn bang, dat gij ons niet helpen kunt door zoover uit uw koers te gaan. Ongelukkigerwijs kunt U niets voor ons doen."

Om 4 uur 's nachts lieten de opvarenden het schip in den steek en gingen in de booten. Het was toen helder weer met een lichte Zuiderbries en ruwe zee. Men heeft reeds bericht ontvangen, dat de bemanning veilig aan land is gekomen.

Het vergane schip, eerst tien jaren geleden gebouwd, was het grootste zeilschip der wereld.

Vliegen zonder Motor.

In de telegrammen van de vorige week, komt een bericht voor van den 7en uit Clermont — Ferrand, volgens welke verscheidene proeven zouden zijn gedaan om per vliegtuig zonder motor te stijgen. De bekende vliegenier Bossoutrot vloog reeds gedurende 37 minuten en verklaarde, dat het vliegen zonder motor zeer wel mogelijk is.

De Amerikaan Allen vloog reeds 55 minuten den hierop volgenden dag

Graanzaaien per vliegtuig.

Een Amerikaansche vliegenier heeft een machine uitgevonden, waarmee het mogelijk is, graan van de lucht uit te zaaien. De uitvinding moet een ware uitkomst zijn voor de Amerikaansche farmers, die groote uitgestrektheden graanland te bezaaien hebben.

Met groote vaart, slechts een paar voet boven het te bezaaien land vliegend, kan de machine bij elken overlangschen „zaaigang" het zaad in regelmatige rijen over een breedte van ongeveer 9 meter uitstrooien.

Het systeem berust op het volgende: Onderaan de machine zijn, verstelbaar naar de gewenschte afstanden, geperforeerde metalen buizen aangebracht. Door middel van luchtdruk wordt het zaad uit de buizen geblazen met voldoende kracht om het op de vereischte diepte in de aarde te doen dringen.

De machines kunnen met een snelheid van 128 K. M. per uur vliegen en in een dag van 7 werkuren 1000 acres bezaaien (een acre = 4840 vierkante yards; een yard = 0,914 meter). Om hetzelfde werk in denzelden tijd te doen, zouden er honderd man noodig zijn, die allen tegelijkertijd zouden werken met goede spannen paarden.

Vliegtuigen contra oorlogsschepen.

Hoewel er geen officieele Engelsche mededeelingen zijn gegeven, verneemt men van betrouwbare zijde, dat de proefnemingen tijdens de jongste vlootmanoeuvres van het Atlantisch eskader gehouden, niet onverdeeld in het voordeel van de vliegtuigen zijn uitgevallen. Wel gelukte hen hun herhaaldelijk het gestelde doel te treffen en bijv. hun bommen zoo dicht naast het oude Duitsche oorlogsschip „Nürnberg" en den ouden Britschen kruiser „Superb" te latten vallen, dat de schepen, zelfs zonder feitelijk getroffen te worden, door de kracht der ontploffing bijna kenterden, doch de kwaliteit van het afweergeschut en de bediening daarvan was van dien aard, dat de vliegtuigen met de zware bommen aan boord, neergeschoten zouden zijn, voor zij iets hadden kunnen uitrichten. Zij werden gedwongen op zulk een hoogte te blijven en zoo snel te manoeuvreeren, dat dit met zware bommen aan boord aandoenlijk zou zijn geweest. Uit de hoogte, die zij moesten houden om betrekkelijk veilig te zijn, zouden de lichte bommen, die zij dan alleen hadden kunnen meevoeren, pracktisch onschadelijk en het mikken er mede vrijwel problematisch zijn geweest.

De strijd tegen de Katholeke Kerk.

De autoriteiten te Moskou, Petersburg en andere steden bebben de katholieken gesommeerd een aantal voorwaarden te teekenen, waaronder ze hun kerken mogen behouden.

Deze voorwaarden zijn ten eenmale in strijd met de beginselen der Katholieke kerk, afgezien nog daarvan, dat ze een absoluut verbod inhouden van kanselkritiek op de sovjet-autoriteiten. Zoo worden de parochianen aansprakelijk gesteld voor het gedrag hunner geestelijken en mogen de kinderen tot hun 13de jaar geen godsdienstonderwijs ontvangen, iets wat voor den katholiek volstrekt onaannemelijk is.

Worden de voorwaarden niet geteekend, dan zullen de kerken onherroepelijk worden gesloten.

vooraanstaande Curaçaosche inwoners deze hulde brachten, dan nam de bevolking deze gewoonte snel genoeg over en zou de hulde aan onze Landvorstin gebracht dubbel zijn.

En mocht het bronzen beeld er eventueel niet komen, dan geloof ik, dat we geen warmere hulde en betere aanhankelijkheid aan ons vorstenhuis kunnen betuigen dan in het openbaar eerbied te toonen voor ons volkslied.

V.

Berichten uit de Kolonie.

Koninklijke Onderscheiding.

Ter gelegenheid van Hr. Ms. verjaardag is Zijne Excellentie de Gouverneur Mr. N. J. L. Brantjes benoemd tot ridder in de orde v/d Ned. Leeuw. De heeren C. G. de Haseth, Directeur v/d Cur. Bank, tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau; J. A. P. Thielen, oud gezaghebber van Bonaire, thans secretairis v/d Cur. Bank, tot ridder in de Orde van Oranje Nassau.

J. de Vos, bode bij het Hof van Justitie, begiftigd met de zilveren eeremedaille in de Orde van Oranje-Nassau.

J. Leend, bode ter Administratie van financien begiftigd met de Zilveren medaille in de Orde van Oranje-Nassau.

Aan Z. E. den Gouverneur en alle medegeridderden onze gelukwenschen.

Koninginnedag.

De schitterende kleuren van Nederlands Vlag wapperden fier langs den blauwenden hemel in de tropenzon, helder en klaar.

Men begroette ze op de gebouwen van het Gouvernement en de particuliere huizen, op de schepen, op de brug, op de auto's en in de hand der kinderen, die in optocht naar de aubade gingen.

De lucht hing vol muziek, eerst van de militaire kapel, daarna van de Weesjongens van Scherpenheuvel.

Curaçao vierde het feest van zijn algemeen beminde Koningin Wilhelmina.

De straten waren vol menschen in feestkleedij.

De aubade klonk prachtig mooi op het binnenhof voor het Gouvernementspaleis.

Belangstelling was er genoeg. De kleinen werden luide toegejuicht.

De volksspelen hadden veel bekijks.

Op de audiëntie hield de Onder voorzitter van den Raad Bestuur, de Procureur Generaal, Mr J. B. Gorsira een rede, tintelend van vaderlandsliefde en trouw aan het Vorstenhuis. De verknochtheid aan het Huis van Oranje dateert van eeuwen. De Geschiedenis van Nederland en Curaçao zijn een.

Zijne Excellentie, de Gouverneur, Mr. N. J. L. Brantjes, beaamde het gezegde van den Procureur. Zelf had hij op dezen dag ondervonden met welk een geestdrift er gefeest werd ter eere Harer Majesteit. Het was een echt nationale feestdag, plechtig getuigend van groote aanaanhankelijkheid van Curaçao aan Nederland en aan ons dierbaar Vorstenhuis. Zeker, de geschiedenis was er ten bewijze, dat Curaçao immer trouw bleef aan Nederland en met het Moederland mee leeft en mee voelt in lief en leed.

Moge de gevoelens van trouw door een dag als deze nog versterkt worden en de goede God onze Koningin, die immer blijk geeft zoo veel belangstelling te hebben voor Curaçao, nog lange jaren sparen voor Nederland en Koloniën.

Z. Exc. acht het zich een voorrecht de oprechte gevoelens van het Curaçaosche Volk over te brengen aan Hare Majesteit.

Onder de opgewekte tonen van de zeer goed gespeelde muziek der Weesjongens liepen de Volksfeesten ordelijk en prettig af.

Aan de Overzijde bood het Brionplein des middags weer een echt feestelijk aanzien. Wat leent dat plein zich prachtig tot het in orde opstellen van duizenden en duizenden langs de trottoirbanden, zoodat de breede baan prachtig vrij bleef voor de spelen.

Het nieuwe nummer, ringsteken op fietsen, viel wel in den smaak, maar kan nog verder ontwikkeld worden. Het is pas een goed begin van een mooi nummer. Nu waren de staken, waaraan de ringen hingen slechts aan één zijde opgericht, zoodat slechts één fietser tegelijk langzaam aan kwam rijden met zijn houten degen in de hand om er de ringen aan te rijgen. Dat was te poover, te schraal.

Het bood te weinig voor een volksvermaak.

Als aan weerzijden de staken waren verdeeld en aan het ringsteken een wedstrijd ware verbonden, zoodat meerdere fietsers tegelijk reden en met behoorlijke vaart, zou dit nummer veel belangrijker zijn geworden en had het meer voldaan. Maar de fietsen moeten behouden blijven op het feestprogram. Het Brionplein leent zich best voor dergelijke wedstrijden.

Op Mundo Nobo speelde de Weezen tot groote voldoening van het zeer talrijk publiek, dat echt genoot zoowel van de mooie muziek als van de verschillende sport en athletiek prestaties.

Tot groot vermaak van allen trokken de burgers ditmaal bij het touwtrekken aan het langste eindje en wisten de militairen naar hun kant over te halen.

Bravo! dat zij aan dien kant nu blijven!

De bioscoopvoorstelling lokte weer een ontelbare volksmassa naar het Brionplein. Maar, als de feestcommissie een prijsvraag zou uitschrijven over verloop en samenhang van het eerste lichtspel, gelooven we niet dat een der toeschouwers in staat zou zijn er een dragelijk geheel van samen te stellen. Het tweede stuk was duidelijker.

Maar reeds flitsten de vuurpijlen de lucht in, alsof ze de maan in tweeën wilden splitsen om zelf als zon te kunnen stralen. Mooie stukken waren er bij. De feestgloed was niet van de lucht en het knallen was oorverdoovend.

Dankbaar voor al het genotene keerde de menigte tegen tienen huis toe.

De Feestcommissie heeft eer van haar werk en ook de Politie mag tevreden zijn. Het was een rustig aangenaam feest.

Voor zoover ons ten oore kwam is er maar een ongeluk gebeurd. Des namiddags werd in de drukte een klein meisje, dat onverwachts tusschen de menigte doorschoot, door een auto aangereden. De chauffeur had geen schuld, hij reed voorzichtig genoeg.

De kleine werd naar het Gasthuis vervoerd en schijnt alleen wat geschrokken te zijn.

De Militairen.

Met groote geestdrift werd dit jaar het Koninginnefeest door ons Garnizoen gevierd. Het hier volgend program is een meesterstuk in zijn soort; met zeer veel tact samengesteld hielp [illegible] te verhoogen en de belangstelling gaande te houden. Lenige behendigheid, krachttoeren en proeven van praktische geoefendheid gaven aan de toeschouwers een zeer overzichtelijk beeld van de goede richting der Militaire Sport

Programma

der Militaire Wedstrijden op 1 en 2 September 1922.

1 September in het Waterfort

Doeltrappen.	*7,30 v. m.*
Hoogspringen.	*8. v. m.*
Ordeoefeningen.	*8,30 v. m.*
Brandspuitwedstrijd.	*9. v. m.*

(Het binnen den kortsten tijd gereed zijn tot water geven en het weder opbergen van het materieel)

Touwtrekken.	*10. v. m.*
Ringsteken op rijwielen.	*11. v. m.*
Brigadesgewijze ordeoefeningen.	*4'30. n. m.*
Kruiwagen wedstrijd.	*5,30 n. m.*
Rijwielwedstrijd: Langzaam rijden.	
Bisscoop.	*8. n. m.*

2 September op Mundo Nobo.

Afmarsch met muziek.	*6,30 v. m.*
Veldloop 3000 M.	*7,15. v. m.*

Van het huisje-Watertoren-Kruithuisje-Militair Kerkhof-Hoofdingang terug naar het huisje.

Speerwerpen.	*8,15. v. m.*
Vierbeenenwedloop.	*8,45 v. m.*
Kegelstooten.	*9,15 v. m.*
100 M. hardloopen.	*9,45. v. m.*
Prijsuitdeeling.	*5. n. m.*

Mgr. Vuylsteke.

De Apostolisch Vicaris is over Portorico teruggekeerd van Sto. Domingo. Zaterdag in La Guaira aangekomen, zou de *Zulia* Maandag naar Curaçao vertrekken. Bij aankomst bleek alhier, dat Z. D. H. niet aan boord was, maar de aansluiting had gemist en te La Guaira was achter gebleven. Monseigneur wordt nu heden per *Merida* verwacht. Wij heeten Z. D. H. eerbiedig welkom.

Mr. W. Ch. de la Try Ellis.

Zaterdag ll. ontving Mr. Ellis zijn aanstelling als ommegaand Rechter voor de Bovenwindsche eilanden, ingaande 4 Januari 1923. Mr. Schalkwijk keert dan naar Curaçao terug, terwijl Mr. Ellis in December a. s. naar St. Martin vertrekt.

Eendracht maakt Macht en Armenzorg.

Een overweldigend succes hebben de Dames en Heeren gehad, die Zaterdagavond een Weldadigheidsvoorstelling gaven voor bovengenoemde vereenigingen. De zaal was uitverkocht en het spel onberispelijk. Morgenavond 7 uur is er nog een voorstelling. Zij die verhinderd waren de eerste opvoering bij te wonen kunnen nu nog van deze tweede genieten.

Arbeid Adelt.

Maandagmiddag hielden de Coöperatieve Hoedenvlechtsters onder leiding van den Heer H. J. Cohen Henriquez haar tweede jaarvergadering. Na de Notulen werd het Verslag door den Directeur uitgebracht, en de Balans opgemaakt. De Heer J. H. Perret Gentil en Mejuffr. J. Creptf werden benoemd tot Eereleden en Mevr. J. de Jong, Hoofd der Vlechtschool aan de Overzijde, en Eerelid der Vereeniging, opnieuw gehuldigd.

De Zeevaartschool

De jongens van den Hoek van Holland maken volgende week een oefenreis per goelet.

Ze zullen dan als echte zeerotten alles moeten meemaken en praktisch toepassen, wat ze op den cursus theoretisch geleerd hebben.

Valsche Guldens

Er zijn valsche guldens in omloop, men zij dus op zijn hoede. De valsche munten zijn te erkennen aan het gewicht. Tot nu is er maar één valsche gulden op het Parket gebracht, die ruim elf gram te zwaar is en dof van klank. Hij draagt als beeldenaar de meisjeskop der Koningin, het jaartal 1897, mist den gerimpelden rand en het randschrift *God zij met ons.*

De Ligia.

De Gouvernementsschoener zal voortaan Vrijdag naar Bonaire vertrekken om den Dag des Heeren niet te ontwijden door onnoodig werk en aan bemanning en reizigers niet de gelegenheid tot Zondag heiliging te ontnemen.

Alle verandering is geen verbetering. Dat zagen we aan de vroegere verandering. We zijn blij dat het oude vaarplan weer gevolgd wordt.

Dat is Christelijk.

A. N. V.

De Groep Nederlandsche Antillen roept hare leden op tot een Buitengewone Algemeene Vergadering op Maandag 11 September des avonds 8 uur in de zaal van den Koloniaalen Raad.

Suriname.

De koloniale middelen.

Het jongste G. A. B. geeft ons een overzicht van de koloniale middelen over 't eerste halfjaar. Dat overzicht geeft geen blijmoedig beeld van de toestand der kolonie.

De groote middelen bleven ver achter de raming. Zoo b. v. het middel „accijnzen" haast één ton, „Invoerrechten," 273 mile, „Vaartuigen" ruim een ton, „Spoorwegen" 43 mile.

Dit geeft dan een half milioen minder dan de raming.

Postzegels.

Sinds gisteren 1 Sept. zijn buiten gebruik gesteld de frankeerzegels van ½ cent, 1 cent, 2½ cent, 5 cent, 10 cent, 12½ cent en 22½ cent, briefkaarten van 2½ cent en 2½ + 2½ cent en gezegelde briefomslagen van 5 cent en 12½ cent; met bepaling, dat die postwaarden, mits gaaf en ongeschonden, tot ultimo September a. s. op de post- en hulppostkantoren ingewisseld kunnen worden tegen geld of gangbare postwaarden;

2o. in gebruik zijn gesteld:

a. nieuw-model frankeerzegels van 5 cent, 10 cent en 12½ cent en frankeerzegels van 20 cent en 35 cent,

b. briefkaarten van 7½ cent, 7½ + 7½ cent, 12½ cent en 12½ + 12½ cent,

c. nieuw-model gezegelde briefomslagen van 12½ cent en gezegelde briefomslagen van 7½ cent (5 + 2½ cent) en 20 cent (12½ + 7½ cent).

Officieele berichten.

De heer H. B. Bakker, ingenieur van den Rykswaterstaat met verlof, is belast met de waarneming van de betrekking van Directeur van Openbare Werken in deze kolonie, en de heer G. J. H. Molengraaff eervol ontheven van de verdere waarneming dier betrekking, onder dankbetuiging voor de wijze waarop hij zich van die waarneming heeft gekweten.

De infanterist J. L. H. van der Spek is op zijn verzoek eervol ontheven van zijn verdere werkzaamstelling bij de politie.

Aan den hulpopzichter bij den vuurtoren te Boca Spelonk op Bonaire L. P. Hart is veertien dagen verlof verleend en A. Dortalina tijdelijk met de waarneming dier functien belast.

Aan den kommies der belastingen op Aruba F. A. Hollander is veertien dagen verlof verleend.

Aan het hoofd van den post voor D. T. op Aruba P. J. Frigerio is veertien dagen verlof verleend, en de seiner 3de klasse C. R. Arends tijdelijk met de waarneming dier functien belast.

De agent van politie 1ste klasse E. Fresco is in activiteit hersteld.

Aan den kommies der delastingen alhier J. M. van der Veen is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

Aan Mej. M. Hill is op haar verzoek eervol ontslag verleend als verpleegster in het gouvernements hospitaal op St. Eustatius en als zoodanig is benoemd Mej. Lispier, De heer W. Nisbet is benoemd tot 2de beambte op St. Martin N. G.

Aan den eerste klerk R. D. de S. A-rends, sub-ontvanger der invoerrechten en accynzen alhier is veertien dagen verlof naar Aruba verleend, en de kommies verificateur H. G. Quast is tijdelijk belast met de functien van sub-ontvanger.

Aan den hulp-scheikundige op het laboratorium van den openbaren gezondheidsdient M. de Veer Daal is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

Posterijen.

Aangeteekende stukken: F. Molengraaff.

Gewone stukken: Laura Request, Genoveva Delanoy, Lourenz Piar, Loenita, Felix, Rosita Señor, Camelia Vast (2), Justina Kortel, Paco Andreu, Luisa Pieterz, Rebecca Thomas. Pie-Jacobus Vd Lee, Miguel Bernabela, Horacio Pieterz, Ema Frank, Kostang Westreguod, Ihioodor Senji, Alienia Leverock, Agnes Martis.

Een brief aan Piet van Koetsveld onvoldoend geadresseerd.

ARUBA.

Gewone stukken; Zeling Frank, Amalia Herman, Petronilia Krozendyk, Stephan Martis. Estanislow Oduber, (ongefr:), Ponji Ras, Theofrila Tromp, Rosa Walter.

Uit het Vaticaan.

Het is wel een schitterende wraak, die Z. H. de Paus thans op de Russische Sovjet-Regeering genomen heeft. Niettegenstaande de communistische regeering op de meest brutale wijze is overgegaan tot de inbeslagname van de kerkelijke goederen in Rusland, waaronder zelfs kostbare gouden en zilveren vaten, bestemd voor den eeredienst, en zelfs de priesters, die zich tegen deze heiligschennende daden verzetten voor jaren in de gevangenis wierp en ter dood veroordeelde, heeft Z. H. de Paus Pius XI thans een nieuwen oproep tot de geheele katholieke wereld gericht om steun, terwijl hij zelf het prachtige voorbeeld heeft gegeven door een gift van 2½ millioen lire.

We gelooven er geen oogenblik aan dat deze liefdevolle daad van Z. H. den Paus op de gedegenereerden, die thans in Rusland de macht uitoefenen eenigen indruk zal maken, maar aan de verheven menschelijken daad van den Paus, die hier op zoo duidelijke wijze het licht doet vallen op de hoogheid van het christendom en het diepe verval van het communisme, doet dit niets af.

De tegenstelling, die hier door den Paus op zoo treffende wijze wordt gedemonstreerd, is wel bijzonder scherp. Uit de berichten die in de laatste dagen van het Vaticaan tot ons kwamen, bleek, dat de financieele toestand van den Paus in hooge mate zorgwekkend is tengevolge van de groote milddadigheid van 's Pausen ambtsvoorganger Benedictus, die maar steeds voor allerlei liefdadige doeleinden de Pauselijke schatkist wijd open stelde.

Krachtige maatregelen tot bezuiniging waren dan ook op het Vaticaan dringend geboden en Z. H. de Paus benoemde een bezuinigingscommissie wier taak het was met den meesten spoed krachtige maatregelen te nemen.

Maar niettegenstaande deze feiten, tast Z. H., nadat hem betrouwbare berichten over nieuwe ellende uit Rusland bereiken, aanstonds weer in de half herstelde schatkist en stelt opnieuw een bedrag van 2½ millioen lire voor het noodlijdende Rusland beschikbaar.

Hoe geheel anders daartegenover staat de houding der Russische regeering.

De Residentiebode schrijft:

Wij hebben het genoegen gehad eenige weken een aantal Russische regeerders in Den Haag te herbergen en dan trokken zij op bijzondere wijze de aandacht door hun buitengewoon royale levenswijze.

Nieuwe fietsen en motorfietsen werden hier gekocht, autotochten gemaakt, diners gearrangeerd en terwijl de Russische bevolking in 't leven gehouden moet worden door de aalmoezen uit Europa, waren de heeren hier uiterst royaal met het uitdeelen van gouden en zilveren voorwerpen van groote waarde. Kortom zij leefden hier, als was er in Rusland overvloed, terwijl in werkelijkheid de menschen van ellende omkomen.

Maar zoo weinig trekken deze volksvrienden zich van de ellende van het volk aan, dat ze nog niet eens weten, hoe de werkelijke toestanden in hun land zijn.

Zoo vertelde de Russiche delegatie waarvan nota bene de volkscommissaris voor Economische Zaken lid was, dat de toestand in Rusland van dien aard was, dat de hoogste nood geleden was en Rusland dit jaar weer een klein gedeelte van zijn oogst kon uitvoeren.

Maar nog geen 8 dagen later kwam de organisator van de hulp aan Rusland, Nansen, te 's-Gravenhage, om te komen vertellen, dat deze voorstelling van zaken, met elke waarheid in strijd was en dat juist de omvang van de ramp grootere afmetingen dreigt aan te nemen, omdat, de landbouwende bevolking, in den uitersten nood het zaaizaad heeft opgebruikt, zoodat ook de oogst van 1923 geheel ontoereikend is.

Van dit alles schenen de Russische regeerders niet het minst af te weten, maar ook toen Nansen hen nader had ingelicht, zetten ze hun royale levenswijze op denzelfden voet door.

Wij zouden ons kunnen denken, dat deze houding er velen toe zou bewegen de handen van het Russische volk af te trekken, maar de gevolgen hiervan zouden zich toch niet wreken op deze regeerders, maar slechts op het arme Russische volk, dat aan dit alles onschuldig is.

Daarom hopen wij, dat ook de katholieken van Nederland niet minder edelmoedig zullen zijn dan onze H. Vader de Paus, die met al den aandrang van zijn hart en met al de deernis van zijn vaderlijk gemoed, opnieuw een kreet slaakt tot het inroepen van medelijden en het afsmeeken van hulp.

Z. H. de Paus doet een beroep op de bisschoppen, en door hun bemiddeling op alle geloovigen en op alle medelijdende en goede zielen, opdat de liefdadigheid boven alle mate zou toenemen.

Binnenkort zal dus weer een nieuw beroep op onze liefdadigheid worden gedaan, ten behoeve van het noodlijdende Rusland, waar millioenen reeds gestorven zijn en nieuwe millioenen door den vreeselijken hongerdood worden bedreigd.

Geven wij dan, aangespoord door het verheven voorbeeld van Z. H. den Paus, met milde hand, en God zal dan ongetwijfeld zorgen, dat met onze giften, niet alleen de lichamelijke honger van het Russische volk wordt gestild, maar evenzeer de geestelijke honger, die zooals Mgr. Sceptyckzi eenigen tijd geleden verhaalde, minstens even groot is.

Juist deze tegenstelling tusschen de katholieke liefdadigheid en het misdadige boljewisme zal de grootste stuwkracht worden voor de bekeering van het arme en zoo ongelukkige Rusland, maar zal ook velen buiten Rusland de oogen openen en doen zien, wie de ware vrienden van het lijdende volk zijn.

BUITENLAND.

Wanneer men, na eenige weken van rust het Buitenlandsch Overzicht hervat, wordt men getroffen door de weinige verandering, die in het internationale wereldgebeuren plaats heeft.

En de dagelijksche beschrijving van het voornaamste van 't wereldgebeuren wordt dan ook iets als het verhaal.

Dezelfde kwesties, die we na een vorig overzicht opnieuw in studie moesten nemen, dringen zich ook thans weer aan ons op.

De Haagsche conferentie, die diep in het wereldgebeuren ingrijpende vraagstukken had op te lossen, is weer uiteengegaan en de zooveelste wereld conferentie heeft voor de zooveelste maal de zaken gelaten zooals ze waren.

In Ierland viert de burgeroolog nog altijd hoogtij en, al strijden de regee ringstroepen de laatste weken niet zonder succes, de rust en orde zijn in het groene Erin nog lang niet hersteld.

Duitschland lijdt nog altijd even hard aan de politieke kinderziekte, die elke nieuwe staat nu eenmaal schijnt gedoemd te zijn om uit te zieken, alvorens een normale ontwikkeling kan intreden.

Voor Italië geldt nog altijd „les extrêmes se touchent", maar bij de vrij hevige klappen, die de communisten en fascisten elkander op dit mooie schiereiland toedienen, krijgt ook de onschuldige toeschouwer ruim zijn deel, en de onvoldoende bescherming, welke deze categorie van Italiaansche burgers hierbij geniet, heeft andermaal tot een ministercrisis aanleiding gegeven, waarvan het eind nog niet te zien is.

In Oostenrijk wordt de toestand, indien dit althans mogelijk is, meer en meer onhoudbaar, en men verbaast zich alleen nog, dat de daar reeds lang verwachte uitbarsting nog niet gekomen is.

De twistzieke Servische koningsfamilie, die, zoowel in de dynastie der Obrennowitsj als in die der Karageorgewitsj hierdoor steeds van zich deed spreken, vraagt ook weer onze aandacht, nu de vroegere van den troon vervallen, kroonprins George zijn broer den huidigen koning Alexander den troon betwist.

Een gedeelte der officieren van het Groot-Servische leger heeft zich bij hem aangesloten en gezien den troebelen toestand in het rijk door de onderdrukking der Kroaten en Magyaren zijn politieke gevolgen van dezen twist niet uitgesloten.

In Amerika duurt de strijd tusschen de arbeiders en het groot-kapitaal nog steeds onverminderd voort en zelfs nu de regeering, die eerst een passieve houding aannam, op actieve wijze heeft ingegrepen, heeft de strijd wel een scherperen vorm aangenomen maar is de oplossing niet bespoedigd.

De Fransch-Engelsche tegenstelling waarop wij hier reeds herhaaldelijk gewezen hebben, vraagt op dit oogenblik in de Europeesche politiek op bizondere wijze onze aandacht.

Na de mislukking, zoowel in Genua als in Den Haag, om met Rusland tot een overeenstemming te komen, is in de West-Europeesche politiek een strooming merkbaar, welke Duitschland tegemoet wil komen, om op die wijze de zoo noodzakelijke reconstructie van Europa eenigszins te bevorderen.

Maar niet overal wordt deze strooming met dezelfde kracht gestuwd.

In Engeland is deze stuwkracht veel grooter dan in Frankrijk, waar de mogelijkheid van een opleving van Duitschland nog steeds voldoende is om tal van Franschen een slapeloozen nacht te bezorgen.

In een voorwoord van een nieuw werk over den toekomstigen oorlog beweert de schrijver, die op de hoogte is, dat het vooral een chemische oorlog zal zijn en met grooten angst wijst de Fransche generalissimus erop,dat op het gebied der chemie Duitschland Frankrijk ver de baas is. Aan de slechting der forten, de vernietiging der bewapening, aldus, Foch, mag men dan ook geen al te groote waarde toekennen.

Ongetwijfeld geeft de Fransche generaal hier de opinie weer van zeer vele politici, maar gelukkig zijn er nog andere factoren in 't spel, die de verantwoordelijke Fransche staatslieden noodzaken de bakens te verzetten.

De financieele toestand van Frankrijk is op dit oogenblik uitermate zorgwekkend en zou ernstig gevolgen kunnen hebben, indien niet, binnen zeer korten tijd erin werd voorzien.

Welnu, deze financieele toestand drijft Frankrijk in de armen van Engeland, dat Frankrijk's grootste schuldeischer is.

Dit feit verklaart wellicht ook, waarom Poincaré, die zooals men weet geen voorstander is van besprekingen tusschen staatslieden maar de voorkeur geeft aan de oude diplomatie, thans bereid was, in Augustus naar Londen te komen om met Lloyd Geor ge besprekingen te houden over den internationalen toestand.

Want volgens Fransche berichten zal in deze conferentie niets minder worden nagestreefd dan de algeheele oplossing van het schuldenprobleem van Europa en zal aan Engeland verzocht worden, door de Fransche schulden maar een streep te halen, onafhankelijk van de houding van Amerika tegenover Engeland.

Of Engeland dit doen zal?

Het zou zich daarmede een machtig wapen tegen Frankrijk uit de handen geven, tenzij het aan deze annuleering zooveel voorwaarden verbond, dat de Franech—Engelsche tegenstelling in de Europeesche politiek grootendeels verdween.

De conferentie tusschen Poincaré en Lloyd George.

Poincaré was, naar de „Tel." meldt, begin Augustus Lloyd George te Londen te komen bezoeken. Deze samenkomst is het resultaat van de besprekingen, die te Parijs hebben plaats gehad. Het plan is, dat Sir Rober Horne, de Engelsche minister van Financiën, evenals zijn Fransche collega, Delasteyrie, aan de conferentie zullen deelnemen. Men verwacht, dat deze conferentie de belangrijkste zal zijn, die gehouden is sedert de onderteekening van het Verdrag van Versailles. Er zal niets minder worden nagestreefd dan de algeheele oplossing van het schuldenprobleem, dat Europa sedert zoo langen tijd kwelt.

Poincaré zal worden vergezeld door Peretti de la Rocca, directeur van de politieke aangelegenheden aan de Quai d'Orsay, zoomede door specialiteiten voor de kwestie der herstellingen en door experts voor de problemen van het Nabije Oosten. Men verwacht dat Lord Balfour een actief aandeel aan de besprekingen zal nemen.

In Frankrijk koestert men de verwachting. dat zijn schulden aan Engeland zullen worden geschrapt, wat ook de houding der Ver. Staten nu of later moge zijn.

De Fransche premier zal zonder een dergelijke compensatie — zoo zegt men — niet kunnen instemmen met een overeenkomst, welke zou neerkomen op een vermindering van de Duitsche schadeloosstelling. Voorts verwacht men van Fransche zijde, dat alle betalingen, die door Duitschland zullen worden gedaan, zullen worden besteed voor het herstel van de verwoeste gebieden in Noord-Frankrijk. Poincaré is naar Londen gegaan, om daarna de bijeenroeping te vergemakkelijken van de bankierscommissie of de organen van eenig ander college, dat binnen korten tijd de uitschrijving van een leening op groote schaal zal organiseeren, welke dadelijk zal worden bestemd voor de schadeloosstelling en voor het herstel van Duitschland zelf. Deze hulp aan Duitschland zal onderworpen worden aan de controle der geallieerden.

Duitschland's antwoord aan de Waarborg-commissie.

Het antwoord der Duitsche regeering op het memorandum der garantie-commissie is aan den voorzitter van de delegatie dier commissie te Berlijn overhandigd.

In dit antwoord, dat door den rijkskanselier is onderteekend, wordt gezegd:

Ondanks de zware lasten, welke de aangegeven maatregelen voor Duitschland beteekenen, wil de Duitsche regeering zich verplichten om ze voor den duur van het moratorium uit te voeren. Wanneer de Duitsche regeering hiertoe na rijp overleg besloten heeft, dan heeft hierbij de overweging gegolden, dat door de in het memorandum genoemde maatregelen de vraagstukken, welke in de nota-wisseling, in zake het moratorium zijn behandeld, definitief worden geregeld en dat tevens aan de Commissie van Herstel de grondslag wordt geboden voor een besluit, dat rekening zal houden met den gevaarlijken economischen en financieelen toestand van Duitschland. De Duitsche regeering gaat uit van de veronderstelling, dat de in het memorandum der garantiecommissie genoemde bepalingen, in zake de controle der Duitsche financiën, zullen worden uitgevoerd in overeenstemming met de principes, betreffende de eerbiediging van de souvereiniteit van het Duitsche rijk, handhaving van een ongestoorde functionneering van het belasting- en zakengeheim.

Wat de bestrijding van de kapitaalsvlucht aangaat, ziet de Duitsche regeering zich genoodzaakt den nadruk te leggen op de noodzakelijkheid van de uitvoering van het besluit van den Oppersten Raad der geallieerden van 13 Augustus 1921. Zij verzoekt de garantie-commissie in dezen zin stappen te doen.

Het standpunt van Poincaré.

De nota die Poincaré op einde Juli aan Dubois zond vóór de ontvangst van het rapport der garantie-commissie geeft het standpunt der Fransche regeering slechts gedeeltelijk weer. Poincaré staat schriftelijk en mondeling met de Fransche delegatie in de Commissie van Herstel in verbinding. Het standpunt der Fransche regeering blijkt uit deze geheele gedachtenwisseling en niet van de afzonderlijke nota, die onvolledig gedetailleerd is.

De Engelsche pers over Poincaré's houding.

Londensche Zondagsbladen bespreken het probleem der schadevergoeding en de instructies van Poincaré aan den Fransche vertegenwoordiger in de Commissie van Herstel, om hoogstens een moratorium van enkele weken toe te staan.

De „Observer" zegt, dat deze stap van den Franschen premier, zelfs, beschouwd als een zet om bij de verdere onderhandelingen in het voordeel te komen, geen teeken is van een hoopgevenden gemoedstoestand bij Poincaré. Er blijkt volstrekt niet uit, dat hij zich rekenschap geeft van den ernst van den toestand. Daarom, maar tegelijk omdat de publieke opinie in Frankrijk zich wel den ernst der crisis bewust schijnt, zou men er niet goed aan doen de beteekenis der nota te overschatten. De deelneming van Amerika aan de gehouden besprekingen tusschen Lloyd George en Poincaré had de situatie kunnen verhelderen, doch zuiver binnen het kader der Europeesche betrekkingen zou het mogelijk zijn zoo al geen algeheele, dan toch een bevredigende oplossing te vinden en de al te fantastische cijfers die het crediet van Europa en alle werk ten algemeene nutte benadeelen, te herzien. Dit is noodig alvorens Europa zal kunnen rekenen op de medewerking van de Vereenigde Staten.

De „Sunday Times" beschouwt een kort moratorium van enkele weken, zooals Poincaré zou willen toestaan, als waardeloos en meent, dat een langer uitstel de gelegenheid zal geven om middelen te vinden tot verlichting van den druk. De voorstelling dat Duitschland bankroet zou zijn, is slechts berekend om de situatie nog verwarder te maken. De financieele moeilijkheid, waarin Frankrijk zich bevindt, kan alleen worden opgelost door middel eener internationale leening, waarvan — zooals bekend is — de hoofdvoorwaarde de regeling der schadeloosstelling is en het terugbrengen daarvan op een praktische basis.

Engelsche vrees voor Frankrijk.

Onder het pseudoniem „Odysseus" verschijnt in de „Deutsche Allgem. Zeitung" een artikel, waarvan men Ludendorff als den schrijver beschouwt. Een deel van het artikel is gewijd aan den militairen toestand in Europa, waarin Odysseus de verklaring zoekt voor het verschijnsel, dat Engeland op alle conferenties meestal toegeeft aan den Franschen wil. Het is de sterkte van het Fransch leger, dat Engeland daartoe noopt, vooral de versterkingen aan de Noordkust, die krachtig met artillerie zijn bezet, iets waarmede Frankrijk dadelijk na het sluiten van den vrede van Versailles is begonnen. De nieuwe duikbootbases zijn nog wel niet gereed, evenmin als de nieuwe werven, doch de batterijen van thans zijn reeds een bedreiging voor Londen.

Rede van den Franschen kamerpresident.

Raoul Péret, de president van de Kamer heeft bij de onthulling van een monument voor de in den oorlog gesneuvelde soldaten een rede gehouden, waarin hij zei, dat de beste waarborg voor den vrede gelegen is in een internationale organisatie, die tot nakomen der verdragen kan dwingen. Frankrijk is bereid om zijne belangen toe te vertrouwen aan den Volkenbond; het wil niets liever, dan zich ontdoen van zijn militaire lasten en al zijn krachten wijden aan het herstel van zijn door den oorlog in de war gestuurde huishouding; maar toch kan het niet vergeten, dat het sinds 1792 vijf invallen van Duitschland heeft te verduren gehad.

Wat de schadevergoedingskwestie betreft, zei Péret, dat Frankrijk zijn debiteur gemakkelijke betalingsvoorwaarden en uitstel van betaling toestaat, maar niet langer den bankier van Duitschland kan spelen, waar de politici, de financiers en de industrieele in den treure verkondigen, dat medewerking bij de regeling der schadevergoedingen niet vaderlandslievend is.

Waar het Duitsche Rijk toch afstuurt op zijn monetair failliet, moet het aansprakelijk worden gesteld voor het tekort aan baten, waarvan het den 12den Juli mededeeling heeft gedaan.

Op de geallieerde regeeringen rust de taak, om vastberaden de maatregelen te overwegen, ten einde Duitschland te dwingen zijn verplichtingen na te komen; daartoe moeten zij door een controle, die een inbreuk maakt op zijn souvereiniteit, het de mogelijkheid ontnemen om datgene, dat als algemeen onderpand dient voor zijn schuldeischers daartoe te benadeelen.

Péret eindigde met te zeggen: „De annuleering der intergeallieerde schulden is de basis voor de vermindering van onze vordering op Duitschland en daardoor ook voor de vermindering der credietoperaties, die thans nog de eenige zijn waarmee Frankrijk, nog steeds gebukt onder den last der oorlogsverwoestingen, zijn evenwicht kan herstellen.